

De huidige stand van de tweede inventarisatie-ronde van het IVON

door

J. MENNEMA en R. M. VAN URK
(Rijksherbarium, Leiden)

Nu het IVON in recente tijd tot hernieuwde activiteiten is gekomen, is het misschien nuttig een overzicht te geven van de huidige stand van zaken. Naar wellicht bekend, werd in 1949 de eerste inventarisatie-ronde afgesloten en in 1950 met een nieuwe begonnen. Het inboeken van de in deze tweede ronde verkregen gegevens heeft jaren lang een sluimerend bestaan geleid — andere werkzaamheden eisten de aandacht op — en vrijwilligers waren niet of althans niet in voldoende mate voorhanden om de gegevens van de binnengekomen streeplijsten in de IVON-

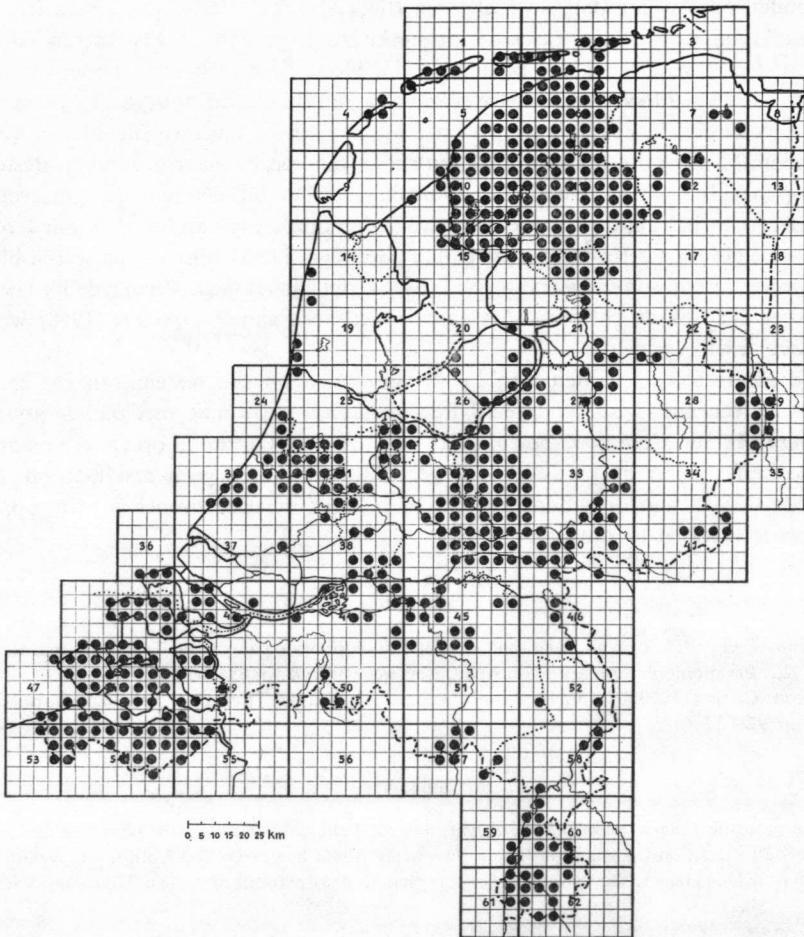

Fig. 1. Overzicht van de gedurende de tweede inventarisatie-ronde gehokte uurhokken.

albums over te nemen. Daarin is nu sinds een paar jaar verandering gekomen. De afd. Nederland van het Rijksherbarium is nl. op grote schaal begonnen met de voorhanden zijnde gegevens aan streeplijsten, excursierapporten en literatuur in te boeken op de nieuwe verspreidingskaarten.

In fig. 1 is aangegeven welke hokken tot nu toe intensief of in redelijke mate zijn geïnventariseerd. Als maatstaf bij het samenstellen van dit kaartje is aangenomen een aantal van tenminste ca. 150 soorten per hok. Uurhokken die voor het overgrote deel in het water dan wel in het buitenland liggen, zullen daarom in het algemeen niet zijn aangegeven, gezien hun geringere aantal plantesoorten. Op het kaartje zijn verder nog vele hokken blanco, waarvan wel gegevens ter beschikking zijn. Deze berusten voornamelijk op excursierapporten, waarvan een 2000-tal in de bibliotheek van de afd. Nederland van het Rijksherbarium zijn opgenomen. Deze excursie-rapporten zijn echter bijna steeds gebaseerd op één bepaald terrein in een uurhok, veelal een natuursreservaat, maar zijn in de meeste gevallen niet

representatief voor het gehele uurhok. Daarom hopen wij, dat hun maagdelijkheid de floristen zal inspireren, ook deze uurhokken in hun inventarisaties te betrekken.

Wij hebben voorts nog enkele wensen. Opvallend onvolledig zijn de ca. 40 algemeenste (on)kruiden gehokt, zoals *Achillea millefolium*, *Arctium pubens*, *Artemisia vulgaris*, *Atriplex hastata* en *A. patula*, *Bromus mollis*, *Capsella bursa-pastoris* etc., etc. Bijna even pover is het gesteld met een bepaalde groep van voorjaarsplanten, nl. die welke zo ongeveer „tussen klein hoefblad en speenkruid” bloeien, soorten, waarvan later in het jaar niets meer is terug te vinden: *Arabidopsis thaliana*, *Cardamine hirsuta*, *Cerastium semidecandrum*, *Erophila verna*, *Teesdalia nudicaulis*. Zelfs „voorzomerbloeiërs” zoals *Cerastium arvense*, *Ranunculus ficaria* en *Veronica chamaedrys* worden menigmaal veronachtzaamd, hun aantrekkelijk uiterlijk ten spijt. Vele streeplijsten hebben een zomers karakter en daarom leek het ons zinvol op bovenstaande onvolkomenheden te wijzen.

Met de publicatie van het kaartje hebben wij nog iets anders voor. Wellicht nog in 1973 zal een eerste aflevering verschijnen van de Atlas van de Nederlandse Flora. Op de in deze Atlas opgenomen kaartjes zal een onderscheid worden gemaakt tussen uurhokken, waarin de soort ná 1950 wel of niet is gevonden teneinde een eventuele achteruitgang, resp. vooruitgang van het voorkomen van deze soort in Nederland te kunnen vaststellen. Daar de tweede inventarisatieronde nog in volle gang is, is het niet goed mogelijk, iets over het recente voorkomen van de soort in alle delen van Nederland mede te delen. Slechts voor die delen, waar in de tweede inventarisatieronde is gehokt, kan een uitspraak over een achteruitgang, resp. vooruitgang worden gedaan. Het is derhalve nuttig het kaartje van *fig. 1* met de te verschijnen kaartjes in de Atlas van de Nederlandse Flora te vergelijken.

Eerst na de afsluiting van de tweede inventarisatieronde kan de verandering in het voorkomen van een Nederlandse soort met zekerheid worden vastgesteld en kan de ontwerp-florastatistiek van Van der Maarel een meer definitief karakter krijgen. Deze florastatistiek is een belangrijke pijler van een floristische inventarisatiemethode voor een vegetatie-waardering van natuurterreinen, waar ter oplossing van problemen van planologische en milieutechnische aard grote belangstelling voor bestaat.

Onlangs hebben diverse floristen een uitnodiging ontvangen, de nog in hun bezit zijnde ingevulde streeplijsten aan het IVON terug te zenden. Mocht iemand nog ingevulde streeplijsten in zijn bezit hebben, dan nodigen wij hem alsnog uit, deze aan ons toe te zenden. Het mag verder b.v. niet voorkomen, dat, zoals wij kort geleden in een doktoraal verslag lazen, de streeplijsten van een onderzoek zijn gedeponereerd in een ander instituut dan het IVON, zelfs niet als de vroegere naam van dit andere instituut bijna dezelfde initialen droeg.

Tenslotte spreken wij de hoop uit, dat de nog vele blanco hokken op het gepubliceerde kaartje voor vele floristen een aansporing zullen zijn het inventarisatiewerk met grote kracht voort te zetten. En vergeet U *Poa annua* en *Plantago major* niet?

Summary

A survey is given of the state of affairs concerning the second period of mapping of the Netherlands flora.